

PFAS

PFAS (FOREVER CHEMICALS)
IN ONZE STRATEGISCHE
BEDRIJFSOBLIGATIEPORTEFEUILLE

PFAS (FOREVER CHEMICALS) IN ONZE STRATEGISCHE BEDRIJFSOBLIGATIEPORTEFEUILLE

In de Strategische Bedrijfsobligatieportefeuille van Rail & OV beleggen we alleen in PFAS-producenten die aan een aantal eisen voldoen. Door aan deze eisen te voldoen, beperken PFAS-producenten de negatieve impact van PFAS op het welzijn van mens en natuur. Daarnaast kunnen PFAS wel gebruikt blijven worden in essentiële toepassingen met een grote maatschappelijke waarde.

De Strategische Bedrijfsobligatieportefeuille (SBO) is de intern beheerde bedrijfsobligatieportefeuille van Pensioenfonds Rail & OV. De portefeuille richt zich op de selectie van ondernemingen die operationeel en financieel aantrekkelijk zijn. Naast deze onderdelen speelt maatschappelijke verantwoordelijkheid een belangrijke rol in de selectie.

Pensioenfonds Rail & OV heeft in haar duurzaamheidsbeleid speciale aandacht voor SDG 3: Goede gezondheid & welzijn en voor Biodiversiteit. Daarom wordt aan alle actieve aandelen- en bedrijfsobligatiemanagers gevraagd om hier rekening mee te houden bij het selecteren van ondernemingen. De omgang met PFAS-producenten is een voorbeeld van hoe binnen de SBO invulling wordt gegeven aan de focusthema's van Rail & OV. Het feit dat dit binnen de SBO voor PFAS-producenten wordt gedaan, betekent dus niet dat dit automatisch binnen de gehele portefeuille van Rail & OV wordt doorgevoerd. Alle actieve managers hebben de ruimte om, binnen de restricties van het mandaat, invulling te geven aan deze focusthema's.

WAT ZIJN PFAS?

Per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) zijn chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt. Zij komen van nature niet in het milieu voor. Je kan op verschillende manieren in contact komen met PFAS. Bijvoorbeeld via voedsel, drinkwater en consumentenproducten (Bron: RIVM).

WAAR WORDEN PFAS VOOR GEBRUIKT?

De voordelen van PFAS zijn onmiskenbaar. Voordeel is dat het water- en vetafstotend en niet afbreekbaar is. PFAS zijn daarom te vinden in onder meer elektrische auto's, medicijnen, verpakkingen, cosmetica, kleding, meubels, mobiele telefoons en zelfs in toiletpapier.

Er is onderscheid te maken tussen het gebruik van PFAS binnen essentiële toepassingen en niet-essentiële toepassingen. De Europese definitie wordt hiervoor gehanteerd. Volgens de Europese definitie wordt een toepassing als essentieel gezien als zij noodzakelijk is voor gezondheid, veiligheid of een ander doeleinde dat van groot maatschappelijk belang is, onder voorwaarde dat er geen alternatief voor deze toepassing beschikbaar is. Voorbeelden zijn medicijnen en medische apparatuur, beschermende bedrijfskleding of toepassingen voor de energietransitie.

WAT ZIJN DE GEVAREN VAN PFAS?

De unieke producteigenschappen van PFAS brengen risico's met zich mee. Dat PFAS niet afbreekbaar zijn, heeft als gevolg dat hoge concentraties in het milieu toenemen en PFAS zelfs in ons bloed te vinden zijn. Dit kan tot gezondheidsrisico's leiden (Bron: European Environment Agency en RIVM). Langdurige hoge PFAS-concentraties kunnen negatief effect op het immuunsysteem hebben. Een gevolg hiervan kan zijn dat men sneller ziek wordt of dat vaccinaties minder effectief worden. PFAS hebben ook effect op de leverfunctie en cholesterolgehalten.

WAAR BASEREN WIJ ONZE POSITIE OP?

Aangezien er 15 duizend PFAS-soorten bestaan, is het onmogelijk om de schadelijkheid aan te tonen bij alle verschillende PFAS-soorten. Specifieke PFAS-soorten zijn echter wel getest en blijken een aantoonbaar negatief effect op de gezondheid en het milieu te hebben. Op basis van deze uitkomsten veronderstellen wij dat het risico bestaat dat ook andere PFAS-soorten schadelijk zijn, omdat zij voor een belangrijk deel dezelfde producteigenschappen bezitten. Zolang het tegendeel niet bewezen is door onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek vinden wij dit een redelijk uitgangspunt, mede doordat PFAS onafbreekbaar zijn.

Op basis van een onderzoek, gebaseerd op inzichten van een PFAS-producent, een sectoranalist en een NGO, zijn voor de SBO minimum eisen opgesteld waaraan PFAS-producenten moeten voldoen.

DAT PFAS NIET AFBREEKBAAR ZIJN, HEEFT ALS GEVOLG DAT HOGE CONCENTRATIES IN HET MILIEU TOENEMEN EN PFAS ZELFS IN ONS BLOED TE VINDEN ZIJN. DIT BRENGT GEZONDHEIDSRISICO'S MET ZICH MEE

(Bron: European Environment Agency en RIVM)

WAT ZIJN DEZE MINIMUM EISEN VOOR PFAS-PRODUCENTEN?

Er moet worden voldaan aan alle onderstaande eisen:

- PFAS wordt alleen geproduceerd voor essentiële toepassingen, zoals vastgesteld door de Europese Commissie.
- Er is een toezegging en een plan om productie van PFAS voor niet-essentiële toepassingen ondernemingsbreed voor 1 januari 2026 te stoppen. Dit is sneller dan de Europese regels voorschrijven.
- PFAS-producenten gebruiken due diligence systemen die helpen met toetsen of PFAS alleen in essentiële toepassingen gebruikt worden, conform de OECD due diligence richtlijnen.
- PFAS-producenten rapporteren een volledig overzicht van al het gebruikte en geproduceerde PFAS. Idealiter is het overzicht gecontroleerd door een auditor.
- De onderneming mag geen onderwerp van onderzoek zijn of veroordeeld zijn voor misstanden gerelateerd aan de productie van PFAS.

Onze eisen liggen zoveel mogelijk in lijn met de toekomstige Europese wetgeving. Hiermee lopen we dus vooruit op aankomende wetgeving. Daarnaast vinden wij ook dat, gezien de potentiële negatieve risico's op gezondheid en milieu, deze eisen ondernemingsbreed en dus niet alleen in Europa toegepast moeten worden. Wij zien het als maatschappelijk onverantwoord wanneer bedrijven de PFAS-productiecapaciteit verplaatsen naar landen waar de regelgeving minder streng is. Milieu- en gezondheidsschade wordt niet gemitigeerd door het verplaatsen van de productie, de schade wordt alleen verplaatst.

Juni 2024

Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer

Bezoekadres: Arthur van Schendelstraat 850, 3511 ML Utrecht

Postadres: Postbus 2030, 3500 GA Utrecht

E-mail: info@railov.nl

Website: www.railov.nl